

POTROŠNIŠKA DRUŽBA

Zakaj v trgovini toliko zapravimo?

Oglaševanje in prodaja sta postala prava znanost – Gregor Udovč: Trošimo le toliko, kolikor je nujno potrebno – V trgovino z nakupovalnim listkom

NOVO MESTO - Se vam pogosto dogaja, da iz trgovine prinesete več, kot ste potrebovali, ali zapravite več denarja, kot ste nameravali? Ste se doma kdaj prijeli za glavo, ko ste še enkrat pogledali račun? So vas premamili oglasi ter popusti in ugodnosti, s katerimi prodajalci kar tekmujejo med seboj?

Oglaševanje in prodaja sta postala prava znanost, oglase ustvarjajo izjemni marketinški strokovnjaki z veliko psihološkega znanja, izpostavlja **mag. Gregor Udovč** iz društva Naturo, ki se je odzval vabilu študentov psihologije, ki so ob nedavnem dnevu zdravja, v okviru katerega so že osmo leto zapored organizirali enotedenski projekt Kako si?, za letošnjo temo pa zbrali potrošništvo, in predaval v Novem mestu.

»Živimo v kapitalizmu, ki ga poganja potrošništvo, in da sistem preživi, moramo kupovati več, kot potrebujemo, in posledično zapraviti več denarja, kot ga zaslužimo. Zato je cel marketinški stroj namenjen temu, da nas prepriča, da kupujemo. Oglasi so usmerjeni v naše znane in neznane frustracije, pritiskajo na naša čustva in strahove ter izkoriščajo ostale psihološke sprožilce, ki nas usmerijo v nakup. Ker to potrošniško družbo kot posamezniki težko spremenimo, se ji lahko prilagodimo, tako da trošimo le toliko, kolikor je nujno potrebno. Če se zavedamo pasti oglasov in pretiranega trošenja, potem se lažje upremo obiskovanju trgovin in kupovanju stvari, ki jih sploh ne potrebujemo. Življenjske sreče ne boste našli v nakupovalnih središčih, ampak v prijateljih in naravi,« je povzel Udovč, ki



Gregor Udovč je letos maja postal tudi najučitelj finančne pismenosti na prvem državnem tekmovanju za učence srednjih šol. (Foto: M. Ž.)

je skozi leta prišel do uporabnih praktičnih finančnih znanj in ugotovitev, kako in kje vse se da privarčevati. Finančno opismenjevanje poučuje tudi otroke na šolah pa tudi odrasle na predavanjih in delavnicah, kar je tudi eden od projektov društva Naturo, ki ima sedež v Novem mestu in se ukvarja z izkustvenim učenjem in aktivnostmi na prostem za otroke, mlade družine in posameznike. Društvo je dejavno na Dolenjskem, v Kranju in Ljubljani, posamezne dejavnosti pa organizirajo po celotni Sloveniji.

NAKUPOVALNI LISTEK IN GOTOVINA

Udovč svetuje, da se varčevanja najprej lotimo tako, da vse nakupe opravljamo racionalno in ne impulzivno. V trgovino se vedno odpravimo z nakupo-

valnim listkom. »Nikoli ne kupite tistega, česar nimate na listku. Kajti če doma niste ugotovili, da nekaj potrebujete, potem zagotovo ni tako pomembno. Vedno si vzemite čas in preglejte različne artikle. Bodite pozorni na ceno na kilogram ali na liter, kajti trgovci pogosto zavajajo kupce z nizko ceno izdelka, ki je v resnici tudi količinsko manjši od sorodnega na polici. Ko opravite nakup, takoj preglejte račun, saj se pogosto zgodi, da je na računu drugačna cena, kot pa ste jo videli na trgovski polici. Prednost pregleda računa pa je tudi to, da se ozavestite, kaj vse ste kupili, koliko kakšen izdelek stane in koliko ste za vse skupaj plačali,« opozarja Udovč.

Prav tako priporoča, da vse nakupe opravite z gotovino, saj ima to pozitiven učinek na manjše zapravljanje. »V dobi pametnih telefonov si vsak nakup takoj po odhodu iz trgovine zapišite v mobilno aplikacijo za spremljanje osebnega proračuna. Obstaja jih kar nekaj, slovenskega porekla sta med drugim tudi Toshl in Mojbudget,« je še svetoval Gregor Udovč in dodal, da je pri analizah družinskih proračunov prišel do spoznanja, da lahko gospodinjstva kar nekaj denarja privarčujejo prav pri hrani in tudi tako, da zamenjajo ponudnike različnih storitev oz. prilagodijo zakupljene pakete, denimo pri zavarovanju, televiziji, internetu, telefoniji, elektriki itd., navaditi pa se moramo tudi, da si stvari izposojamo med seboj in da kupujemo rabljene stvari.

Zveni znano, kajne? Samo držati se je tega treba, kar pa je najtežje.

M. Znidaršič